

WPA-Benelux

Nieuws 2002/2

Jaargang 23

maart 2002

Nummer 2

Inhoudsopgave

Blz	3	Inhoudsopgave	
Blz	4	Van de redactie	
Bz	5	Loi's praktische kolom	Loi Burger
Blz	7	Persbericht 'De Rooie Hoeve'	M&M v/d Wittenboer
Blz	8	Vooruitblik op de Fazantendag	Redactie
Blz	9	CBAC – Nieuwsflitsen	Han Assink
Blz	10	WPA – Frankrijk bezoekt de Benelux	Redactie
Blz	11	Excursie naar Vogelpark Plantaria in Kevelaer/Twisteden	Redactie
Blz	12	Activiteitenkalender	Redactie
Blz	13	Colofon	

Bijlagen: Uitnodiging 23ste Fazantendag
              Uitnodiging Excursie Vogelpark Plantaria

Van de redactie...

- Voor U ligt de tweede Nieuwsbrief van het jaar 2002. Er zijn een aantal nieuwe ontwikkelingen in de Nieuwsbrief waaronder de kolom van Loi Burger, die in iedere Nieuwsbrief een veterinaire of een hygiëne aspect zal belichten uit zijn eigen praktijk. De kolom heet '**Loi's praktische ervaringen**'.
Uiteraard hopen wij dat deze nieuwe kolom U inspireert om aan Loi Burger vragen te stellen. Uw vragen op dit gebied kunt U stellen aan de redactie per brief, fax of e-mail.
- **De Fazantendag** zal dit jaar plaatsvinden te Heeswijk-Dinther. Merlijn en Marianne van den Wittenboer zullen ons ontvangen op "De Rooie Hoeve" en de lezingen, lunch en avonddiner zullen plaats vinden in Café-restaurant "De Proatstal".
Bij deze Nieuwsbrief treft U het programma aan voor de Fazantendag en tevens het inschrijfformulier. U vindt ook een routebeschrijving om "De Proatstal" te bereiken. Neemt U iets extra tijd omdat de beide locaties, weliswaar prachtig gelegen in het Brabantse land, niet onmiddellijk te vinden zijn.
- Een andere nieuwe activiteit is de excursie, die wij jaarlijks hopen te plannen. Deze keer is de keuze gevallen op Vogelpark Plantaria. Waarschijnlijk de beste collectie in Europa voor fazanten en papegaaiachtigen. Bovendien zijn er een groot aantal andere activiteiten, die een bezoek zeer de moeite waard maken. De excursie valt samen met de Franse groep WPA-kwekers die graag onderling informatie willen uitwisselen.
'Kom naar Plantaria; een springlevend park'

Inschrijfformulier en coupons zijn als bijlage aanwezig in deze Nieuwsbrief.

Contributie 2002: In verband met de contributie heeft de bank ons verzekerd dat de 'oude' acceptgirokaarten geldig waren en te gebruiken voor Euro's. Dit is echter niet in alle gevallen een feit. Hierdoor zijn een aantal misverstanden ontstaan bij de verschillende banken. Dit kan betekenen dat wij moeten verzoeken aan een aantal leden alsnog een bijbetaling te doen. Dit verzoek tot bijbetaling zal overigens per brief bij deze Nieuwsbrief worden bijgevoegd.

Contributie 2002

Maakt U svp zo snel mogelijk de contributie over voor het jaar 2002.

Zie de acceptgirokaart/brief in de vorige Nieuwsbrief

Loi's praktische ervaringen 'een veterinaire kolom' kamhoenders

Door: Loi Burger

In deze rubriek zullen regelmatig verslagen verschijnen aan de hand van secties die op gestorven dieren zijn uitgevoerd. Aan het einde zullen zo mogelijk adviezen gegeven en suggesties gedaan worden.

Praktijkervaringen met kamhoenders

Een dode sonnerat hen van 3 jaar oud werd voor sectie aangeboden.

Het verhaal van de eigenaar was als volgt:

Al gedurende vrij lange tijd produceerde het dier geluid tijdens het ademen. Met diverse antibiotica was geprobeerd om dit geluid weg te krijgen echter zonder succes. Langzaam ging de conditie van het dier achteruit tot ze op een dag plotseling dood was.

Sectie bevindingen

De conditie van het hennetje was redelijk.

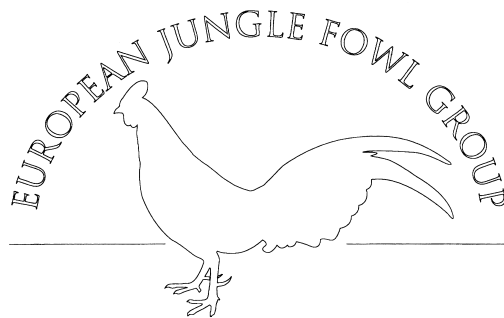
De organen vertoonden geen afwijkingen. Bij controle van de darmen bleek dat daar vrij veel spoelwormen in aanwezig waren, in een darmuitstrijk (= mest) zaten ook veel wormeieren.

In de buikholte werden enkele zogenaamde eiconcrementen aangetroffen, dit zijn de restanten van dooiers die na de ovulatie niet in de trechter van de eileider gevallen zijn maar daarnaast en dan in de buikholte terecht komen.

In de trachea (luchtpijp) was door verslikking een tarwe korrel terechtgekomen, deze zat vastgekleefd aan de luchtpijpwand en was deels ingekapseld door weefsel.

Bacteriologisch onderzoek

Van de ei-concrementen is een kweek ingezet: Er werden geen bacteriën aangetoond.

Conclusie

Door de natuurlijke afweer van het dier om de tarwe korrel te verwijderen is zoveel zwelling in de luchtpijp opgetreden dat het dier gestikt is. Het produceren van geluid werd veroorzaakt door de vernauwing in de luchtpijp.

Kunnen we hier wat van opsteken?

1. Verslikken is iets wat nooit is te voorkomen, bij grote aantallen dieren die gerantsoeneerd worden zie je dit verschijnsel regelmatig optreden, de gevolgen zijn dan meestal niet ernstig omdat veel gevoerd wordt, dat hoesten ze er wel weer uit.
2. Worminfecties treden in sommige volières waar al jaren achtereen vogels gehouden worden vaker op dan op plaatsen waar dieren zeer extensief gehuisvest zijn. Spoelworminfecties zijn niet snel levensbedreigend maar bij te hoge besmetting treedt conditie verlies omdat het gegeten voer door de wormen wordt verorberd. Haarworm infecties zijn daarentegen wel levensbedreigend, niet vanwege de voedselopname maar door de mogelijke overdracht van histomonaden de veroorzakers van blackhead. Ook regenwormen en diverse insecten kunnen als vector dienen voor histomoniasis.

De belangrijkste verschijnselen van Blackhead zijn:

- Zwavelkleurige mest of bloed in de mest afkomstig uit de blinde darmen.
- Hangende vleugels, ofwel algemene malaise.
- Weigeren om nog te eten.
- Speciale manier van lopen, "hoog op de poten" als een trotse pauw.

Bestrijding van worminfecties is erg belangrijk voor de gezondheid van onze vogels. Regelmatig ontwormen is daarom zeker aan te raden. Ook kan regelmatig een gemengd mestmonster onderzocht worden om te controleren of er parasieten (wormeieren en coccidiose) in de mest aanwezig zijn.

3. Het ontstaan van ei-concrementen kan voorkomen bij zeer vliegerige dieren, het is dus van groot belang om bij dieren die aan de leg zijn heel voorzichtig te zijn. Laat ze niet schrikken van uzelf, huisdieren of bezoekers. Ook komt het voor bij dieren waarbij de ovulatie van de rijpe dooiers elkaar te snel opvolgen waardoor een of meerdere dooiers in de buikholte belanden. In dit geval was er (nog) geen bacteriële complicatie opgetreden, vaak gebeurt dat echter wel en sterft het dier aan buikvliesontsteking meestal veroorzaakt door een E. coli bacterie.

Tot zover deze story de volgende keer zullen wij aan de hand van sectie-bevindingen andere ziekten beschreven worden.

Voor ondersteuning en advies!

*Raadpleeg Loi Burger na 20.00 uur
Telefoon: 0493-494 881*

Fazanterie 'De Rooie Hoeve' volop in beweging

Persbericht: De Rooie Hoeve

Afgelopen jaar heeft Fazanterie de Rooie Hoeve te Heeswijk-Dinther opnieuw een flinke ontwikkeling doorgemaakt. De bezoekersaantallen zijn opnieuw gestegen en de internationale belangstelling voor de collectie raszuivere sierfazanten neemt verder toe.

Naast de presentatie van een collectie kunst tussen de volières heeft de participatie in een aantal projecten voor behoud en bevordering van bepaalde soorten sierfazanten meer aandacht en inhoud gekregen.

Conservatie.

Ruim een derde deel van de verschillende soorten fazanten worden in hun oorspronkelijke biotoop bedreigd met uitsterven. Bepaalde soorten zouden al verdwenen zijn indien zij niet in volièremilieu gehouden zouden zijn. Vanuit Fazanterie de Rooie Hoeve wordt al jarenlang met verschillende internationale organisaties samengewerkt tot behoud en bescherming van bedreigde soorten. Op dit moment betreft dat de Edwardfazant, de Vietnamfazant en de Rode Kamhoenders uit Vietnam. Afgelopen jaar is het secretariaat van de European Jungle Fowl Group (EJFG) gevestigd op het adres van de fazanterie. Daarnaast zijn er informatiepanelen van deze werkgroep in de fazanterie geplaatst waardoor bezoekers geïnformeerd worden over de bedreiging waaraan deze vogels zijn blootgesteld.

De informatiefunctie van de fazanterie heeft verder meer vorm gekregen door de verbetering van de informatievoorziening in een informatiecorner met boeken, folders en documentatiemateriaal. De telefonisch en elektronische helpdesk werd ruim 5.000 keer geraadpleegd voor informatie en advies. Voor het onderwijs, verenigingen en groepen is een diapresentatie beschikbaar. De fazanterie heeft een belangrijke informatie en educatieve functie met betrekking tot deze bijzondere vogelsoort en levert een bijdrage aan het behoud daarvan.

Bezoekers.

Afgelopen jaar bezochten bijna 3.000 bezoekers de fazanterie. Dat is een groei ten opzichte van 2000 met liefst 40%, een groei die ook in de komende jaren nog wordt verwacht. De website van de fazanterie werd door ruim 10.000 mensen uit meer dan 60 verschillende landen geraadpleegd. Voor de bezoekers aan de fazanterie is nu een ontvangstruimte beschikbaar. Via een financiële bijdrage van de Gemeente en Stichting Het Geleer konden een aantal fraaie fietsrekken geplaatst worden.

De reacties van bezoekers zijn over het algemeen heel enthousiast en ook de combinatie met een expositie van beeldende kunst tussen de volières wordt zeer op prijs gesteld door hen. Deze kunst verhoogt niet alleen de aantrekkelijkheid van de fazanterie maar is ook voor kunstenaars een uitstekende gelegenheid om het publiek te laten kennismaken met hun kunstwerken. Van de 69 geëxposeerde kunstwerken in 2001 werden er bovendien 16 verkocht hetgeen 23% van het totaal is.

De fazanterie levert zo ook steeds meer een bijdrage aan de recreatieve functie van de gemeente Bernheze.

Andere ontwikkelingen in 2001.

Naast de hiervoor genoemde zaken zijn nog vermeldenswaardig:

- Uitbreiden collectie tot 53 verschillende soorten;
- Verharding toegang fazanterie en de toegang tot de broed- en opfokruimte;
- Plaatsen van decors en bestrating voor kunstvoorwerpen;

- Vernieuwen koffie- en informatiecorner;
- Vernieuwen zijwand broed- en opfokruimte;
- Bouwen van vier nieuwe volièeres voor kuikens van tropische soorten;
- Aanleg van een grote vijver;
- Aanleg opslagruimte voor gereedschap, bouwmaterialen, e.d.

De kosten die de fazanterie maakt worden bestreden door inkomsten uit de verkoop van jonge vogels en kunstvoorwerpen. Daarnaast worden enkele projectsubsidies ontvangen alsmede giften en sponsorbijdragen van particulieren en bedrijven.

Het streven is om de doelstellingen van de stichting, waaronder de uitbreiding van de collectie, verder te ontwikkelen in de komende tijd. Daarbij zal het kleinschalige en de gemakkelijke toegankelijkheid van dit project voorop blijven staan.

Vooruit blik op de Fazantendag te Heeswijk-Dinther 'De Rooie Hoeve'

Door: Redactie

Bij deze Nieuwsbrief treft U het programma en de uitnodiging aan voor de 23ste Fazantendag, die gehouden zal worden in Café-restaurant 'De Proatstal' en Fazanterie 'De Rooie Hoeve' te Heeswijk-Dinther.

Ten gevolge van de MKZ-problemen van vorig jaar is besloten om de Fazantendag geen doorgang te laten vinden. Wij zijn Merlijn en Marianne van den Wittenboer erkentelijk dat wij de Fazantendag dit jaar op 'De Rooie Hoeve' kunnen houden.

Het beloofd opnieuw een prachtig programma te worden en er zal voldoende tijd beschikbaar zijn om met elkaar te praten en om informatie uit te wisselen. Besloten wordt zoals gebruikelijk met een diner in 'De Proatstal'. Daarvoor wordt een bezoek gebracht aan de fazanterie 'De Rooie Hoeve'.

Bij de sprekers verwelkomen wij onder ander Ludo Pinceel, Kristin Leus en Merlijn van den Wittenboer.

*23ste Fazantendag
De Rooie Hoeve
Te Heeswijk-Dinther*

13 april 2002

Door: Han Assink

- De verplaatsing van rode kamhoenders, die gekweekt zijn in 2001, zijn inmiddels gerealiseerd. De verplaatsingen zijn in nauw overleg tot stand gekomen na overleg in de werkgroep kamhoenders.
- De verplaatsingen in het kader van het stamboek voor de Vietnamfazant zijn voor een belangrijk deel uitgevoerd. Een aantal nieuwe locaties zijn toegevoegd. Waaronder de dierentuinen van Best, Lodz en Halle in respectievelijk Nederland, Polen en Duitsland.
- In de dierentuin van Hanoi zijn twee paren aangekomen van het zeldzame rode kamhoen *Gallus g. jabouillei*. Inmiddels is het kweekseizoen begonnen in Vietnam en er zijn inmiddels eieren van grijze pauwfazanten, arendragerpauwen en Vietnamfazanten.
- Zoals gebruikelijk zijn er opnieuw Aviornis-ringen gestuurd naar de dierentuin van Hanoi. Tevens is ook het jaarlijkse lidmaatschap van het wereldwijd erkende registratiesysteem van ISIS in de Verenigde Staten betaald als onderdeel van het gezamenlijke project van WPA en de dierentuin van Hanoi.
- Begin februari is er een bijeenkomst geweest van de lokale 'avicultural group' van WPA - Engeland in Harewood. Een dertigtal leden van WPA in het Verenigd Koninkrijk hebben deze bijeenkomst bezocht.
- Het kweekseizoen is begonnen in de dierentuin van Hanoi, zo meldt Dang Gia Tung. De eerste eieren zijn er van de arendrager pauwen, grijze pauwfazanten en van rode kamhoenders.
- Zoals gebruikelijk voorzien wij de dierentuinen in Indochina van Aviornis-ringen.
- De Taxon Advisory Group heeft in haar vergadering in september van het afgelopen jaar de onderstaande soorten aanbevolen om te nauwkeuriger te volgen. Dit betekent geen EEP of ESB, maar een minder intensieve manier om deze soorten te volgen (monitoring).

Madagascar patrijs
Gierparelhoen
Salvadrifazant
Prelaatfazant
Wallichfazant
Arendragerpauw

Bezoek WPA- Frankrijk aan de Benelux

Door: redactie

Bijgevoegd is het reisschema van de Franse WPA-groep, die in het Pinksterweekend kwekers en dierenparken in de Benelux zal bezoeken. Op zondag 19 mei, 1ste Pinsterdag is er gelegenheid om tijdens de excursie naar Plantaria de Franse collega's te ontmoeten.

Vrijdag 17 mei 2002

14.00 uur   Bezoek Vogelpark Paradisio
                  #Overnachting Valenciennes

Zaterdag 18 mei 2002

10.00 uur   Bezoek Zoo Antwerpen
                  Lunch in Zoo Antwerpen
15.00 uur   Bezoek collectie Noel en Patricia Hendriks in Overpelt
                  Diner in omgeving
                  Overnachting Hotel Campanile Venlo

Zondag 19 mei 2002

10.00 uur   De Vogelhof Arcen
11.30 uur   Vogelpark Plantaria
13.30 uur   Lunch Plantaria of Den Heyberg
15.00 uur   Bezoek Werner Neumann (papegaaien) en Josef Gerritzma (fazanten)
18.30 uur   Lezing door Alain Hennache
19.00 uur   Diner in Plantaria of Den Heyberg
                  Overnachting Hotel Campanile Venlo

Maandag 20 mei 2002

10.00 uur   Bezoek Fazanterie 'De Rooie Hoeve'
12.00 uur   Lunch De Rooie Hoeve

Terug naar Frankrijk

Excursie naar Vogelpark Plantaria

Door: Han Assink

Op zondag 19 mei, 1ste Pinksterdag, organiseert WPA een bezoek aan Vogelpark Plantaria. Deze excursie valt samen met het bezoek van de Franse WPA-leden. Er is dan ruimschoots

gelegenheid om contacten te leggen met liefhebbers uit Frankrijk en liefhebbers uit Duitsland.

Bij deze Nieuwsbrief treft U een inschrijfformulier aan en een coupon die recht geeft tegen een gereduceerd tarief om Plantaria te bezoeken en gebruik te maken van een gezamenlijke lunch. Tevens een folder van Plantaria, die U aanwijzingen geven over de te volgen route.

Het programma voor de excursie is als volgt:

- **11.30 Geleide rondgang door Plantaria**
Diegenen die eerder willen komen zijn van harte welkom
- **13.30 Lunch Plantaria**
- **15.00 Bezoek Papegaaientcollectie Werner Neumann te Twisteden**
- **16.30 Bezoek Fazantencollectie Josef Gerritzma te Twisteden**
- **18.30 Lezing door Alain Hennache over de nieuwe DNA-bevindingen van de Edwards' fazant en de keizerfazant**

De kosten verbonden aan de WPA-Excursie zijn inclusief lunch en entree: Euro 8,-
Dit bedrag kan bij de kassa van Plantaria betaald worden. Vervolgens ontvangt U een lunchcoupon.

Om vast te stellen hoeveel mensen deelnemen aan de lunch dient U een formulier in te vullen. In de bijlage treft U dit formulier aan en tevens een coupon. Deze coupon geeft U recht op de entree van Plantaria en de lunch.

Activiteitenkalender

22 maart 2002	Algemene jaarvergadering
23 maart 2002	Bondsvergadering Aviornis Nederland. Aanvang 10.30 uur. 'It Wiid' te Eernewoude.
13 april 2002	23 ^{ste} Fazantendag te Heeswijk-Dinther
18, 19 en 20 mei 2002	Bezoek WPA – Frankrijk aan de Benelux
19 mei 2002	Georganiseerd bezoek van WPA-Frankrijk en WPA – Benelux leden aan Vogelpark Plantaria te Kevelaer/Twisteden. Aanvang 11.00 uur
24 augustus 2002	5 ^e Kamhoendag, Vogelpark Plantaria
28/29 september 2002	WPA – Annual Convention, Belfast, Noord-Ierland
4-6 oktober 2002	WPA – Duitsland. Jaarlijkse bijeenkomst in Vogelpark Walsrode

World Pheasant Association

Nederland – België

Colofon

Eindredactie

a.i. Han Assink

Redactieraad Nieuwsbrief

Han Assink

Loi Burger

Peter Holsheimer

Merlijn van den Wittenboer

Steven Vansteenkiste

Redactieadres

World Pheasant Association

De Vogelhof

Boerenweg 66

5944 EL Arcen

Nederland

Tel: 00 31 (0)77 – 473 1272

Fax: 00 31 (0)77 – 473 2884

Email: vogelhof@worldonline.nl

Secretariaat WPA – Benelux

Ballaststraat 23

B-3900 Overpelt

België

Tel/Fax: 00 32 (0)11-666 525

Email: bird.palace@skynet.be

Bestuur WPA – Benelux

Han Assink, *voorzitter*

Roland van Bockstaele, *vice-v.z.*

Patricia Toelen, *secretaris*

Mariet Vallen, *penningmeester*

Loi Burger

Peter Holsheimer

Agnes Ovington-De Jong

Vacant

Bankrelaties

Nederland:

Rabobank Arcen 1033 06 498

België:

ASLK 001 25 61 44 643

Info

www.gn.apc.org/worldpheasant

Lidmaatschap World Pheasant Association – Nederland - België

Lid: Euro 25,-

Lid begunstiger: Euro 50,-

Conservation lid: Euro 115,-

Aanmelden schriftelijk bij het secretariaat van WPA-Benelux

Projecten van de World Pheasant Association, waarbij de Afdeling Benelux betrokken is:

Indochina Project

DNA - Project

Blyth's tragopaaan Internationaal Stamboek

Cabot's tragopaaan Internationaal Stamboek

Edwards' fazant Internationaal Stamboek

Vietnamfazant Internationaal Stamboek

EJFG - Kamhoenderproject

Kraagfazantenproject

Pauwfazantenproject

Arendrager pauwenproject, Maleisië

WPA - International

President: Keith Howman

Voorzitter: Richard Howard

Voorzitter CBAC: Han Assink

Administratie: Jill Court

Registered Charity No. 271203

P.O. Box 5

Lower Basildon, Reading, Berks. RG8 9PF

Tel: 0118 – 984 5140 (UK)

Fax: 0118 – 984 3369 (UK)

Email: wpa@gn.apc.org

Het is toegestaan om artikelen of verkorte versies over te nemen uit de WPA-Nieuwsbrief, mits auteur en bron vermeld zijn.

De redactie van de Nieuwsbrief is niet aansprakelijk voor de inhoud en/of strekking van de gepubliceerde teksten en artikelen in de Benelux-Nieuwsbrief